

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"ГЕОГРАФІЯ КУЛЬТУРИ І РЕЛІГІЙ"

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 4, рік навчання – 2 д/в та 7 семестр – 4 рік на з/в
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Сич Віталій Андрійович; доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний тел.	+38 (0482) 68-76-93
E-mail:	vitsych@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM (запрошення надсилається в групу Telegram), соціальні мережі

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: vitsych@onu.edu.ua

телефон: (0482) 68-76-93

соціальні мережі: Telegram, Viber

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет – територіальна організація культури і релігії у контексті загального виміру.

Пререквізити навчальної дисципліни.

Ефективність засвоєння змісту дисципліни "Географія релігій" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Актуальні питання історії та культури України", "Філософія та основи релігієзнавства", "Географія туризму", "Історія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси України", "Історико-культурний туризм", "Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і оцінки".

Постреквізити навчальної дисципліни.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни: "Організація туризму", "Міжнародний туризм", "Культурна спадщина України", "Етногеографія та етнічний туризм", "Туристичне країнознавство", "Подієвий туризм", "Організація екскурсійної діяльності", "Туризм в країнах Чорноморсько-Середземноморського басейну".

Мета курсу - вивчення умов формування, розвитку і розміщення у світі різних релігійних напрямлень та культурологічної ресурсної складової країн світу

Завдання курсу:

- ознайомлення з загальною геокультурною характеристикою світу, з особливостями геокультурних регіонів;
- простежити історичні умови складання найбільш розповсюджених у світі релігійних традицій;

- вивчити конкретні питання історії релігійних течій (включаючи теологічні і релігійно-філософські доктрини), а також культових і організаційних параметрів різних віросповідних систем.
- визначитись з територіальною організацією та розповсюдженням у Світі головних світових релігій. Релігійне районування світу.
- розкрити функціональну і територіальну диференціацію розповсюдження релігій по території України.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**

- поняття про культурогенез, етапи та особливості культурогенезу;
- знати світові релігії, їх розповсюдження та географію;
- предмет та об'єкт вивчення географії культури та сакральної географії;
- особливості традиційної духовної культури, її географічність, вплив інновацій;
- знати та розуміти поняття релігійного простору;
- знати методикку суспільно-географічних досліджень релігійного простору;
- підходи до геокультурного районування світу;
- особливості геокультурних регіонів;
- знати чинники сучасної територіальної організації релігійного простору регіону.

вміти:

- оперувати понятійно-термінологічним апаратом;
- обґрунтовувати поняття «культура» як предмет географічних досліджень;
- пояснити важливі особливості світових релігій;
- обґрунтовувати основні етапи етногенезу та культурогенезу;
- вміти дати характеристику культурному та релігійному простору різних регіонів;
- класифікувати типи пам'яток культури та релігії;
- характеризувати елементи матеріальної та духовної культури;

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.) та практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів (44 год.) на д/в та н а з/в у формі лекцій (14 год.) та практичних занять (4 год.), організації самостійної роботи студентів (72 год.)

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками, фото та відеосюжетами); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи географії культури

Тема 1. Географія культури як наука.

Тема 2. Людина як носій культури.

Тема 3. Традиційне господарство та матеріальна культура.

Тема 4. Геокультурні особливості

Тема 5. Пам'ятки історії та культури.

Змістовий модуль 2. Геокультурна характеристика світу

Тема 6. Європейський геокультурний макрорегіон світу.

Тема 7. Азійський геокультурний макрорегіон світу.

Тема 8. Африканський геокультурний макрорегіон світу.

Тема 9. Північно- та Латиноамериканський геокультурні макрорегіони світу.

- Тема 10. Австралійський та Океанійський геокультурні макрорегіони світу.
 Змістовний модуль 3. Географія релігій як важливий напрям суспільної географії.
 Тема 11. Наукове значення географії релігій. Систематика цивілізацій та релігій.
 Тема 12. Первісні вірування. Регіональні цивілізації. Національні релігії.
 Тема 13. Світові релігії. Християнство, буддизм, іслам, нові релігії.
 Тема 14. Географічні аспекти поширення релігій в Європі та Азії
 Тема 15. Географічні аспекти поширення релігій в Африці, Америці та Австралії

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Балта П., Боттеро Ж. та ін. Релігії світу. К., 2005. 293 с.
2. Віллем Ж.-П. Європа та релігії. К.: Дух і літера, 2006. 331 с
3. Дисциплінарне релігієзнавство. Навчальний посібник (за ред. А.Колодного). К., 2010. 236 с.
4. Дюркгейм Е. Первісні форми релігійного життя. К., 2002. 364 с.
5. Ковальчук А.С. Географія релігій в Україні. Л.: Видавн. Ц. ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 308 с.
6. Лубський В.І., Лубська М.В. Історія релігій. – К., 2007. 159 с.
7. Павлов С. Мезенцев К., Любіцева О. Географія релігій. Київ: АртЕк, 1998. 504 с.
8. Релігійний туризм: термінологічний словник-довідник / Автор-упорядник Т. Божук. Львів: Український бестселер, 2010. 152 с.
9. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: підручник. К., 2007. 379 с.
10. Шевчук Л.Т. Сакральна географія. Навчальний посібник. Львів: Світ., 1999. 274 с.
11. Яроцький П.Л. Релігієзнавство: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 442 с
12. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми теорії, методології та методики дослідження. Львів: Вид.центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 240 с

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточний контроль															Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7	7	7	7	7		
25					25					35					15	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, семінарських занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді контрольних робіт, колоквиумів і звітів.. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів, що регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова»
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, семінарських занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої (смартфон, планшет тощо) дозволяється використовувати лише під час підготовки семінарських завдань в процесі заняття з дозволу викладача.